

bage i Tiden, at Alle vide, hvorledes Regjeringen benyttede dette til at handle paa egen Haand, og hvor overordentlig uheldig og skjæbnesvangere denne Regjeringens Handling paa egen Haand har vist sig at være, ikke blot paa mange enkelte Omraader, men ogsaa for Spørgsmaalet om at komme tilbage til regelmæssige Tilstande. Det er derfor overflødigt at minde om dette. Men netop for at det kan komme til at staa klart, hvor Skylden ligger, er det nødvendigt, at Folkestyret, selv om man ikke har noget stort Haab om virkelig at kunne møde nogen alvorlig Villie hos den høie Regjering og hos Landstinget til at komme ind i ordnede Tilstande, tager Arbeidet op og byder en saglig behandling og fuldt antagelig Finantslov til Regjeringen og det andet Thing. Det bliver saa deres Ansvar, om de, for at tvinge deres Mening igennem med Hensyn til Fæstningsvæsen og provisoriske Foranstaltninger, Gendarmer og Sligt, virkelig ville udjætte Landet for de Fæder, der følge med den nuværende Tilstand, og som vi slet ikke kunne danne os noget Begreb om, da de ikke afhænge af os alene, men ogsaa af Begivenheder i Europa.

Finantslovens Indhold skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Det er, forekommer det mig, ved en Iste Behandling en tvivlsom Sag at gaa ind paa Detailler af en Finantslov, medmindre man har en eller anden enkelt Sag, som man anser det for vigtigt allerede nu at henlede Regjeringens eller Udvalgets Opmærksomhed paa, og det sker da bedst fra deres Side, der særlig have Interesse for saadanne Sager. Medens der for Dieblirket ikke er Noget, der foranlediger mig til at tage Ordet i saa Henseende, vil jeg derimod med Hensyn til hele den finantsielle Status gjøre en Bemærkning, som der i Øvrigt ogsaa med Hensyn til tidligere Finantslove har været Anledning til at gjøre, at Finantsloven og saa for det kommende Aar viser, at vort Finantsystem, vor Finantsstyrrelse er bygget paa et feilt Grundlag. Det viser sig tydeligere i Aar end i noget andet Aar, fordi der paany er en Stigning i Toldindtægterne og forøvrigt den samme Stigning i de militære Fordringer som i de foregaaende Aar. Med andre Ord, vor hele finantsielle Status er i Virkeligheden bygget paa for høie Statter og for store og urimelige Udgifter. Følgen deraf bliver, selv bortset fra den nuværende vanskelige politiske Stilling, en Hæmning af virkelig Reformarbejde. De høie Statter, nemlig de høie Toldindtægter, ere ikke blot til Fortræd i økonomisk Henseende, men de ere efter den Maade, som

den høie Regjering har taget Sagen paa, en Hindring for en Reform af vore Stattelove. Hvorfor holder man disse høie Toldindtægter oppe, som desuden ere uretfærdige, som hvile, det er jo anerkjendt fra alle Sider, væsentlig paa Landbruget og den Del af Befolkningen, der har den mindste Statteevne? Man holder den oppe, fordi man har stillet en Theori op om Kompensation, som man ikke vil fravige. Og hvorfor har man stillet denne Theori op? Fordi man skal have Penge til de urimelige Militærudgifter; det er den virkelige Grund. Det paastaas, at det er nødvendigt enten at fastholde de høie Toldsatser efter den nuværende Tarif eller at faae Kompensation, hvis man ikke vil lukke Døren for gavnlig og nyttige Reforme. Men det er en fuldstændig Misforstaaelse. Midlerne til Gjennemførelse af Reforme kunne staves paa to Maader, enten gennem Skatter eller gennem Besparelser. Men skulle de staves gennem Skatter, saa er det ganske klart, at den sidste Stat, de bør staves igennem, er Tolden, thi skal der komme nogenlunde klækelige Midler ind ved Told, saa kommer den altid til at hvile paa forholdsviis ubemidlede Klasser i Samfundet. Er der ikke Penge nok i en Statskasse til at stave Reforme uden igennem Stat, saa maa man gaa den Vej, som andre Stater ere gaaede, og som i Følge Sagens Natur er den eneste fornuftige og retfærdige, nemlig at lægge en Stat paa dem, der have Raad til at bære den, med andre Ord, man maa forlade Toldbeskatningen og gaa over til Formue- og Indkomstskat. Det er den Vej, man maa gaa, hvis det virkelig skalde vise sig nødvendigt at forøge Statsindtægterne eller fastholde større Statsindtægter, end der behøves til de aarlige ordinære Udgifters Bestridelse. Men der er en anden Vej, og det er den, der ligger for os, nemlig at spare, spare paa alle i og for sig unyttige Udgifter. Den Vej kunne vi her holde os til, thi det er aldeles givet for Enhver, der er fortrolig med de Forhandlinger om Forsvarssagen, som førtes, da den første Gang blev afgjort her i Aften hundrede og nogle og treds, og ligeledes med Forhandlingerne om alle senere Budgetter, at de Fordringer, der nu stilles, og de Fordringer, der ere blevne realiserede af Regjeringen paa egen Haand, ere finantsielt fuldstændig urimelige. Men netop disse Fordringer, denne Anvendelse af Penge, denne stadig stigende Forøgelse af de militære Udgifter, uden at der kommer noget virkelig Udbytte eller nogen virkelig Besskyttelse for Landet deraf, disse vogende militære Udgifter er det, som gjør, at vi efterhaanden bliver et af de Lande, hvis Udgifter paa dette Omraade nærmest